

Onderwerp: **Subsidie Nederlands Pluimveemuseum**

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. Een eenmalig subsidiebedrag van € 200.000 beschikbaar te stellen voor dekking van de investeringskosten in vernieuwing van het Pluimveemuseum.

Samenvatting raadsvoorstel

Het Nederlands Pluimveemuseum heeft al jarenlang uitbreidingsplannen. Ten behoeve van de subsidievraag aan de gemeente is randvoorwaardelijk en in opdracht van het bestuur van het museum een ondernemingsplan opgesteld. Dit plan biedt perspectief om toe te groeien naar een toekomstbestendig museum met - op termijn - een substantieel aantal meer bezoekers. In dit kader wordt voorgesteld een eenmalige subsidiebijdrage ter dekking van een deel van de investeringskosten in vernieuwing van het museum beschikbaar te stellen.

1. Inleiding

Het Nederlands Pluimveemuseum (hierna Pluimveemuseum) heeft al geruime tijd plannen voor de uitbereiding en vernieuwing van het museum. Een haalbaarheidstoets van ZKA Consultants uit september 2018 (gefinancierd door de gemeente) heeft aangetoond dat vernieuwing van het museum nodig is om te kunnen blijven spreken van een toekomstbestendig museum. Zonder nieuwe kwalitatieve impulsen zal - gelet op de specifieke doelgroep en de niet stilzittende concurrentie - naar verwachting het huidige bezoekersaantal nog verder onder druk komen te staan. Vorig jaar zijn gesprekken gevoerd met het Nationaal Veeteeltmuseum over een mogelijke fusie. Dit museum was gevestigd in Beers en heeft in januari 2019 haar deuren moeten sluiten. De gesprekken zijn echter op verschillen van inzicht over de gewenste samenwerking en ontwikkelrichting gestrand.

De investeringen worden door het museum geraamd op ongeveer € 6 ton. Het museum wil voor de financiering van de plannen onder meer beroep doen op de provincie Gelderland en/of fondsen (€ 4 ton) en de gemeente Barneveld (ongeveer € 2 ton). De gemeente en het Pluimveemuseum spraken mei vorig jaar op bestuurlijk niveau af dat er een ondernemingsplan nodig is. Dit om een bestuurlijk voorstel te kunnen voorbereiden voor de door het museum aan de gemeente gevraagde financiële bijdrage. Mondeling en schriftelijk is toegelicht welke onderwerpen naar mening van de gemeente nader moesten worden uitgewerkt. Hierbij is door de gemeente ook de mogelijkheid aangeboden om met externe ondersteuning (mede gefinancierd door de gemeente) tot het beoogde ondernemingsplan te komen.

Onlangs is het ondernemingsplan '*Museumplan, Stip op de horizon*' opgeleverd.

2. Door de raad gestelde kaders

Vooruitlopend hierop is in de begroting 2020 een reservering getroffen voor het aan de gemeente gevraagde subsidiebedrag.

3. Effect/Meetbare doelstellingen

Een toekomstbestendig Pluimveemuseum met 30.000 bezoekers in 2023.

4a. Argumenten (inclusief tegenargumenten/kanttekeningen)

Pluimveemuseum staat al jaren op eigen benen

Het Pluimveemuseum trekt al jaren een fors aantal bezoekers. Hoewel het aantal bezoekers al enige tijd stagneert en zelf de laatste twee jaar afneemt (van ongeveer 25.000 naar 20.000), is dit aantal nog steeds respectabel. Zeker als men in ogenschouw neemt dat het museum tot nu toe louter draait op een stabiel vrijwilligerslegioen. Dit is ook de reden dat men al jaren zonder structurele financiële ondersteuning van derden draait.

Ondernemingsplan voldoet: ambitieus, realistisch en (op onderdelen) vernieuwend

Het Pluimveemuseum is door de gemeente verzocht om op basis van de aanbevelingen in het haalbaarheidsonderzoek een ondernemingsplan te ontwikkelen met aandacht voor:

- Programmatisch uitwerking van het concept: met aandacht voor beleving en interactieve elementen en de aansluiting van het huidige gebouw op de nieuwbouw.
Door een herinrichting van de collectie wordt er een logische looproute gecreëerd, neemt de belevingswaarde toe door het toevoegen van levende have, interactieve elementen en uitbreiding van het horeca-aanbod. Ook is Het Pluimveemuseum inmiddels aangesloten op Cultuureducatie en wordt de relatie met het onderwijs en Poultry Expertise Centre verder uitgebouwd. Hierdoor is het belang van het thema educatie in het Pluimveemuseum toegenomen.
- Visie op gebruik en vernieuwing van het vastgoed: door het ruimtegebruik per ruimte/gebouw - in samenhang met voorgaand punt - en de vereiste investeringen (kwalitatief en kwantitatief) voor de 'oud- en nieuwbouw' uit te werken;
Het ruimtegebruik per zaal en de onderlinge samenhang tussen de zalen is uitgewerkt. Dit geldt eveneens voor de vereiste investeringen in oud- en nieuwbouw.
- Visie op de inrichting (professionalisering) van de organisatie: met het oog op de uitbreidings- en vernieuwingsplannen.
In het ondernemingsplan is gekozen voor vernieuwing. Naast voornoemde aspecten heeft dit ook betrekking op de (her)inrichting van de winkel, een online marketingstrategie en de introductie van de museumjaarkaart. Dit heeft geleid tot een ambitieuze groei-doelstelling van het aantal bezoekers. Het bestuur van het Pluimveemuseum beseft dat de realisatie van deze doelstellingen een professionaliseringsslag vereist van de interne organisatie. Meest in het oog springend is het aanstellen van een betaalde kracht (0,5 FTE).
- Financiële uitwerking met een volledige exploitatie- en investeringsbegroting: door a.h.v. de voorgaande bouwstenen een volledige exploitatie- en investeringsbegroting op te stellen.
Uit de investeringsbegroting wordt duidelijk dat € 600.000 moet worden geïnvesteerd t.b.v. de inrichting van de twee nieuwe hallen. Hierbij moet worden opgemerkt dat voor de bouw van de twee hallen reeds een bedrag van soortgelijke omvang is geïnvesteerd door het Pluimveemuseum. Deze investering wordt gefinancierd door leningen. De totale investeringssom bedraagt derhalve circa € 1,2 miljoen. De fysieke uitbreiding is weliswaar gerealiseerd, maar de hallen moeten grotendeels nog worden ingericht. De dekking moet komen van de provincie Gelderland en/of fondsen (€ 4 ton) en de gemeente Barneveld (€ 2 ton).

Een balans en exploitatiebegroting maken onderdeel uit van het ondernemingsplan. De toename van de omzet kan vooral worden toegeschreven aan meer publiek (museumjaarkaart en autonome groei) en de stijgende winkel- en horeca-inkomsten. In de haalbaarheidstoets was ook een exploitatieberekening en analyse van de beoogde investeringen opgenomen. De belangrijkste omzet- en kostenposten verhouden zich goed tot de gehanteerde uitgangspunten in het ondernemersplan. Dit betreft o.a. het aantal bezoekers, de inkomsten uit de winkel en horeca en de huisvestingskosten. Wel wijken de personeelskosten (hoger in ondernemingsplan) substantieel af, vooral omdat de loonkosten van de aan te stellen vaste kracht (0,5 FTE) hoger worden ingeschat. De eerste jaren laat het ondernemersplan een (afnemend) tekort zien, terwijl de haalbaarheidstoets uitging van een positief resultaat. Dit verschil kan echter geheel worden teruggevoerd op de afschrijving van de vaste activa die niet in de haalbaarheidstoets (EBIDTA-benadering) was opgenomen. Van belang is dat het operationele resultaat (resultaat voor belastingen, rente en afschrijving) positief is en de liquiditeitspositie van het Pluimveemuseum niet onder druk komt.

Ondernemingsplan heeft brede steun

Het plan is met externe ondersteuning opgesteld. De kosten van financiering (€ 10.000) van deze deskundigheid zijn gedeeld tussen het Pluimveemuseum en de gemeente. Met een zestal (werk)sessies is het eindresultaat bereikt. Bij deze sessies waren behalve bestuursleden ook andere vertegenwoordigers van het Pluimveemuseum aanwezig. Tot slot moeten ook zijn met de aanbevelingen aan de slag. In een speciale bestuursbijeenkomst heeft het voltallige bestuur ingestemd met het ondernemingsplan.

4b. (Tegenargumenten/kanttekeningen)

De effecten van corona zijn van invloed

Uit de bezoekerscijfers blijken de effecten van corona. Sinds 1 juni is het museum weer in aangepaste vorm open, maar de bezoekerscijfers blijven nog wel achter t.o.v. de voorgaande jaren. De verwachting is dat het aantal bezoekers dit jaar de helft (10.000) zal zijn van de voorgaande jaren. In het ondernemersplan is hier rekening mee gehouden. Daarnaast ontvangt het Pluimveemuseum financiële ondersteuning vanuit de diverse landelijke en provinciale (corona)regelingen.

Het (resterende) investeringsbedrag van € 4 ton is nog niet gedekt

Met de subsidie van de gemeente wordt de inrichting van 1 hal afgerond en zal de andere hal toegankelijk worden gemaakt voor het publiek. Indien het Pluimveemuseum niet erin slaagt om het restant bedrag te verkrijgen dan zullen bepaalde investeringen (bv. in zonnepanelen) worden uitgesteld en de 2^e hal sober worden ingericht.

Papier is geduldig

De ambities in het ondernemingsplan liegen er niet om. Een sprong naar 30.000 bezoekers in 2023 is fors. Daarom is het ook van belang dat het plan wordt gedragen door het voltallige bestuur van het Pluimveemuseum. Zij zien alleen nut en noodzaak om met de aanbevelingen aan de slag te gaan.

5. Alternatieve scenario's

N.v.t.

6. Proces

Vervolg/besluitvormingsproces (inclusief participatie):

N.v.t.

Vervolgstappen/planning/uitvoering:

Eind dit jaar moet de vernieuwing van het Pluimveemuseum zijn afgerond.

Communicatie:

N.v.t.

Evaluatie/controle:

Aan de subsidie zijn de gebruikelijke gemeentelijke voorwaarden verbonden.

7. Financiële gevolgen

In de Programmabegroting 2020 is voor het jaar 2021 een incidentele beleidstoevoeging opgenomen ter grootte van € 200.000. Deze post was reeds opgenomen in de Programmabegroting 2020. De te verstrekken subsidie kan uit deze begrotingspost bekostigd worden.

8. Risico's

N.v.t.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
H.F.B. van Steden dr. J.W.A. van Dijk

Bijlagen:

- I. Museumplan Pluimveemuseum, Stip op de horizon, september 2020, Jupister
- II. Haalbaarheidstoets uitbreiding Nederland Pluimveemuseum, september 2018, ZKA Leisure Consultants
- III. Uitsplitsing gemeentelijke investeringssubsidie